

JAARREKENING 2022

Jaarrekening 2022

RMA

Rekenkamer Metropool Amsterdam

13 APRIL 2023

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Missie van de rekenkamer	4
1.2	Indeling en opzet.....	4
2	Beleidsvisie	4
1.1	Periode 2016-2022	5
1.2	Evaluatie 2016-2022.....	5
1.3	Periode 2023-2028	6
3	Resultaten	6
3.1	Wat is er afgesproken?	6
3.2	Wat is er gedaan voor Amsterdam en Zaanstad?	6
3.3	Wat heeft het gekost?	7
4	Paragrafen	10
4.1	Weerstandvermogen en risicobeheersing	10
4.2	Financiering.....	11
4.3	Overlegorgaan RMA	11
4.4	Bedrijfsvoering.....	12
5	Jaarrekening	17
5.1	Programmarekening.....	17
5.2	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	18
5.3	Toelichting op het overzicht van baten en lasten	19
5.4	Overzicht van de baten en lasten naar taakvelden	26
5.5	Balans.....	27
5.6	Toelichting op de balans per 31 december 2022.....	27
5.7	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	31
5.8	Gebeurtenissen na balansdatum	32
6	Overige gegevens van de jaarrekening	32

Voorwoord

De gemeenten Amsterdam en Zaanstad hebben sinds 2005 gezamenlijk een rekenkamervoorziening. Vanaf 1 juni 2010 vindt de samenwerking plaats op basis van een gemeenschappelijke regeling. De gemeenschappelijke regeling heeft als naam Rekenkamer Metropool Amsterdam (RMA, hierna: rekenkamer).

Op basis van de wet stelt de bestuurder van de gemeenschappelijke regeling zelf de begroting, het jaarverslag en de onderzoeksprogramma's vast. Vaststelling van de begroting vindt plaats nadat deze voor een zienswijze is voorgelegd aan de gemeenteraden. In de eerste twee maanden van 2022 was de heer dr. J.A. de Ridder nog de bestuurder/directeur van de rekenkamer. Vanaf 1 maart 2022 heb ik zijn taak overgenomen.

Dit jaar is gekozen het jaarverslag te splitsen in: i) een [jaarverslag](#) waarin de verantwoording wordt afgelegd over de uitgevoerde onderzoeken en overige activiteiten van de rekenkamer in het afgelopen jaar, en ii) de jaarrekening met daarin de financiële verantwoording en de verantwoording over de gevoerde bedrijfsvoering in 2022. De in 2022 gepubliceerde rapporten en rekenkamerbrieven staan ook op [onze website](#).

Het jaar 2022 was een jaar met grote uitdagingen voor de samenleving. De inval van Rusland in Oekraïne in februari leidde tot een oorlog in Europa met ook grote gevolgen voor de Nederlandse samenleving die doorwerken in het lokale bestuur. De maatschappelijke opgaven waar gemeentebesturen al voor stonden zijn nog groter geworden. Wonen, duurzaamheid, sociale ongelijkheid, gezondheid, leefbaarheid en veiligheid zijn slechts een greep uit de onderwerpen uit de coalitieakkoorden van Amsterdam en Zaanstad. De gemeentebesturen staan voor moeilijke opgaven en keuzes in een tijd met krappe financiële middelen en grote tekorten op de arbeidsmarkt in bijna alle sectoren. Tegelijkertijd hebben burgers te lijden van de gevolgen van de hoge inflatie en is het vertrouwen van burgers in de overheid en politiek laag. De opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 was historisch laag, ook in Amsterdam en Zaanstad.

Voor de rekenkamer was 2022 intern door de directeurswissel in verschillende opzichten een uitzonderlijk jaar, wat ook terug te zien is in de jaarrekening. Omdat de vertrekkende directeur ruimte wilde laten voor mij om zelf een onderzoeksprogramma vorm te geven, werd er de eerste helft van het jaar minder aan onderzoek gewerkt dan gewoonlijk en is er tijd besteed aan uitgestelde interne werkzaamheden zoals het aanbrenge van verbeteringen aan onderzoeks- en bedrijfsvoeringsprocessen, ICT en informatiebeveiliging en (onder)mandaatregelingen. Een ander gevolg van het vrijlaten van onderzoeksruimte was dat er nauwelijks onderzoeken liepen op het moment van mijn aantreden. In 2022 zijn daardoor weinig onderzoeken afgerond, maar in de tweede helft van 2022 hebben we wel veel onderzoeken opgestart. Met de directeurswissel na een periode van 12 jaar was er enige ruimte nodig voor reflectie op de eigen werkwijze en hebben de medewerkers zich in diverse werkgroepen gebogen over noodzakelijke en gewenste veranderingen. Bovendien was er vanwege de komst van een nieuwe directeur vacatureruimte vrij gelaten en duurde het lang voordat de vacatures vervuld konden worden, waardoor we een deel

van het personeelsbudget niet hebben besteed. Door de combinatie van al deze factoren was de productie van onderzoeken in 2022 al met al lager dan normaal.

In de voor u liggende jaarrekening gaan we kort in op de (nieuwe) beleidsvisie en de behaalde resultaten in het afgelopen jaar. In de slothoofdstukken komen de (verplichte) paragrafen aan bod en staat de financiële verantwoording over 2022. Uit de jaarrekening blijkt dat 2022 wordt afgesloten met een positief financieel resultaat van € 140.713. Voorgesteld wordt het resultaat volledig toe te voegen aan de algemene reserve. Ook wordt voorgesteld om ten laste van de algemene reserve de bestemmingsreserve *Kostenontwikkeling 2023* (€ 130.750) te vormen en de reserve ICT en de reserve *Zesjaarlijkse afrekening* (respectievelijke, € 11.400 en € 101.250) aan te vullen.

In mijn eerste jaar bij de rekenkamer heb ik mijn weg gezocht in de lokale politiek. Ik heb daarbij veel bevlogen mensen ontmoet en wil hierbij mijn speciale dank uitspreken aan de raadsleden voor hun openheid en inspirerende gesprekken, aan de leden van het Overlegorgaan RMA voor hun inzet en feedback en aan de griffies voor hun behulpzaamheid.

Amsterdam, 24 april 2023

drs. Annelies Daalder

Bestuurder/directeur Rekenkamer Metropool Amsterdam

1 Inleiding

1.1 Missie van de rekenkamer

In 2022 hebben we onze missie vernieuwd. Onze missie is bij te dragen aan een transparante, betrouwbare en lerende gemeente en daarmee bij te dragen aan de versterking van de lokale democratie.

Dit doen we conform onze wettelijke taak door onafhankelijk onderzoek te doen naar doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid en op die manier een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de controlerende functie van de raad en daarmee van het lokaal bestuur. Zo helpen we de gemeenten Amsterdam en Zaanstad beter te maken.

1.2 Indeling en opzet

We willen zelf ook een doelmatige en doeltreffende organisatie zijn, die open en controleerbaar haar werk verricht. Met de jaarrekening willen wij daaraan bijdragen, maar ook door separaat een toegankelijk en leesbaar [jaarverslag](#) op te stellen. Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de richtlijnen van het *Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten (BBV)* in acht genomen. De jaarrekening begint met een korte beleidsmatige verantwoording, waarbij ingegaan wordt op de beleidsvisie en de onderzoeken die in 2022 zijn uitgevoerd. Daarna volgen de gebruikelijke paragrafen. De financiële verantwoording over 2022 vindt plaats met behulp van de programmarekening en de balans. Onder “Overige gegevens van de jaarrekening” wordt ingegaan op de resultaatbestemming.

2 Beleidsvisie

De taak van de rekenkamer is verankerd in de Gemeentewet. Binnen dit kader kunnen we accenten leggen. Het is de wettelijk taak van de rekenkamer om onderzoek te doen naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door de gemeente gevoerde bestuur. Het is de bedoeling dat de rekenkamer met haar onderzoeken bijdraagt aan de verbetering van het lokaal bestuur in de gemeenten waarvoor zij actief is. Binnen de ruimte van de wet geeft een rekenkamer inkleuring aan haar werk. Die taakopvatting is neergelegd in de beleidsvisie en komt met name tot uiting in de keuzes bij de onderzoeksprogrammering en de wijze waarop zij de kennis die via de uitgevoerde onderzoeken wordt verkregen actief uitdraagt. De ideeën over onze werkzaamheden leggen we neer in beleidsvisies. Voor de periode 2016-2022 was een beleidsvisie ontwikkeld die de leidraad was voor onze activiteiten tot medio 2022. Voor de komende periode zal een nieuwe beleidsvisie worden opgesteld.

1.1 Periode 2016-2022

Voor de periode 2016-2022 was het hoofdthema van onze beleidsvisie 'Navolgbaar rekenen op de participatiesamenleving'. Daarmee speelden we in op de veranderde context bij gemeenten als gevolg van de decentralisaties in het sociaal domein, waarin de gemeenten worden geacht de nieuwe taken uit te voeren volgens het gedachtegoed van de participatiesamenleving.

Een gemeente die haar werk wil vormgeven door met partners samen te werken, kan niet alles zelf onder controle hebben. Toch blijft de besteding van publieke middelen vragen om het afleggen van verantwoording. Dit blijkt in de praktijk lastig. Gebrekkige en weinig transparante verantwoording ondergraaft uiteindelijk het draagvlak voor het handelen van de overheid. Voor de beleidsperiode 2016-2022 speelde het begrip 'verantwoorden' daarom een belangrijke rol in ons onderzoek. Het ging daarbij om de vraag of de effecten van de besteding van publieke middelen maatschappelijk zichtbaar zijn.

1.2 Evaluatie 2016-2022

In begin 2022 is samen met een externe onderzoeker een zelfevaluatie gemaakt over de uitvoering van onze beleidsvisie in de periode 2016-2022 *Beleidsvisie 2016-2022 In retrospectief*.

Uit deze zelfevaluatie blijkt dat we in die jaren een paar grote stappen hebben gemaakt. Eén daarvan was de ontwikkeling van onze website waarmee de rekenkamer zoveel mogelijk transparant is over haar werk. Ook hebben we burgers meer betrokken bij onze onderzoeken. Door het thema '(publiek) verantwoorden' centraal te stellen is een cultuur van openheid bij lokale overheden gestimuleerd. Daarnaast is de taak om over de opvolging van aanbevelingen te rapporteren en daar plannen van aanpak voor te formuleren belegd bij het college van B en W. Ook is een begin gemaakt met een meer thematische programmering door op verschillende beleidsterreinen onderzoeken te doen naar voorwaarden voor een goede verantwoording: het gebruik van juiste indicatoren en een informatievoorziening die op orde is.

Natuurlijk waren er ook lessen te trekken. Een eerste les was dat we door te veel focus op de aanbevelingen en een koppeling van effectiviteit aan de opvolging daarvan, geen recht deden aan de effecten die de rekenkamer bereikt met de keuze voor een onderzoeksonderwerp (voorwerking) en de gesprekken gedurende het onderzoek (tussenwerking). Daarnaast zou de relatie met de raad versterkt kunnen worden door regelmatig de mening van de raadsleden over het werk van de rekenkamer te peilen. Op die manier kan ook een beter inzicht ontstaan in de bijdrage van het werk van de rekenkamer aan de controlerende taak van de raad. Verder kwam uit de evaluatie de vraag naar voren of de burgers in de stad wel voldoende worden bereikt en of de media-aandacht voldoende is om daaraan bij te dragen. Media-aandacht leidt niet altijd tot meer doorwerking maar is wel belangrijk om een breder publiek te bereiken. De Amsterdamse

panelleden^a vonden dat die media-aandacht groter zou mogen zijn, niet alleen op gemeentelijk niveau, maar ook in wijken en buurten.

De wijze waarop we onderzoeken uitvoeren en communiceren met de buitenwereld zijn uitgewerkt in een intern webbased *Handboek RMA*.

1.3 Periode 2023-2028

De lessen uit de zelfevaluatie nemen we mee in de nieuwe beleidsvisie voor de volgende zes jaar. Maar ook op de punten waar we al goede stappen hadden gemaakt kunnen we nog dingen verbeteren. Daarnaast zijn met de komst van een nieuwe directeur in 2022 nieuwe ideeën binnengebracht en hebben we ideeën opgedaan door reflectie op onze manier van werken. De nieuwe visie wordt samen met de voor u liggende jaarrekening en de begroting 2024 openbaar gemaakt.

3 Resultaten

3.1 Wat is er afgesproken?

Jaarlijks stellen we onderzoeksprogramma's vast voor de aangesloten gemeenten. Hierin staan de nieuwe onderzoeken die zijn geprogrammeerd. Ook worden daarin de onderzoeken vermeld uit vorige onderzoeksprogramma's die nog afgerond moeten worden.

De voormalige directeur/bestuurder van de rekenkamer heeft vanwege zijn aflopende termijn ervoor gekozen dat er voor 2022 onder zijn verantwoordelijkheid geen onderzoeksprogramma's werden opgesteld. Dit om de nieuwe directeur/bestuurder van de rekenkamer de mogelijkheid te bieden om met een schone lei te beginnen. Voor het jaar 2022 zijn daarom anders dan in eerdere jaren pas medio 2022 de onderzoeksprogramma's voor **Amsterdam** en **Zaanstad** opgesteld. Vanwege de gemeentelijke fusie met Amsterdam is voor Weesp geen onderzoeksprogramma voor 2022 gemaakt.

3.2 Wat is er gedaan voor Amsterdam en Zaanstad?

In deze paragraaf geven we inzicht in het aantal onderzoeken voor Amsterdam en Zaanstad waaraan wij in 2022 hebben gewerkt en waarvan de publicatie in 2022 heeft plaatsgevonden.^b De onderstaande tabel geeft het aantal afgeronde projecten en het gemiddeld aantal dagen per project weer in 2022 en 2021.

^a Sinds 2014 kunnen inwoners van Amsterdam via het burgerpanel met de rekenkamer meedenken over onderzoeksonderwerpen. Leden van het burgerpanel krijgen een paar keer per jaar een online enquête van de rekenkamer. Hierin staan vragen over verschillende maatschappelijke onderwerpen, en de manier waarop de gemeente met deze onderwerpen omgaat.

^b Onze bestuurlijke en onderzoeksrapporten kunnen worden gedownload op onze website: www.rekenkamer.amsterdam.nl.

In het [Jaarverslag 2022](#) is een uitgebreide toelichting te vinden op de uitgevoerde en de lopende onderzoeken in 2022 voor Amsterdam en Zaanstad.

Tabel 3.1 - Overzicht van het aantal afgeronde projecten en het gemiddeld aantal dagen per project

Soort projecten	Aantal projecten		Gemiddeld aantal dagen per project	
	2022	2021	2022	2021
Grote projecten (meer dan 80 dagen)	4	6	223	238
Kleine projecten (80 dagen of minder)	-	2	-	31
Opvolgingsonderzoeken	-	-	-	-
Bijzondere onderzoeken/projecten	10	13	20	78
Onderzoeksprogramma's	2	-	94	-

Bij de eerste drie soorten projecten worden de rapporten aangeboden voor een bestuurlijke reactie en behandeling door de raad. Bij bijzondere onderzoeken/projecten is er veelal geen bestuurlijk wederhoor. Dit zijn bijvoorbeeld verkenningen en tussentijdse rapportages die op de website zijn geplaatst en veelal vooruitlopend op het definitieve rekenkamerrapport ook ter kennisname zijn gezonden aan de raad. Ook aan de raad gestuurde brieven en rapportages naar aanleiding van eerder gepubliceerde rapportages vallen onder deze categorie. Evenals in 2021 laat het overzicht zien dat in 2022 veel bijzondere onderzoeken hebben plaatsgevonden. Dit heeft merendeels te maken met de rekenkamerbrieven voor het onderzoek naar en monitoring van de gemeentefinanciën van Amsterdam en Zaanstad, het in januari 2022 georganiseerde symposium *Waardevol bestuur*, en de gestuurde brieven aan de Amsterdamse en Zaanse gemeenteraad inzake het onderzoek naar de ambities van het *Coalitieakkoord 2018-2022*. In 2022 zijn extra inspanningen geweest ten behoeve van het opstellen van de onderzoeksprogramma's voor 2023. Dit door raadsleden en burgers intensiever te raadplegen dan in eerdere jaren en meerdere verkenningen uit te voeren naar mogelijke onderzoeksonderwerpen.

3.3 Wat heeft het gekost?

De totale kosten voor het voorbereiden en uitvoeren van de onderzoeken bedroegen in 2022 € 2.223.902. Voor verdere details verwijzen we naar de financiële verantwoording in de paragrafen 5.1 en 5.2.

In deze paragraaf wordt via kengetallen inzicht gegeven in het aantal onderzoeksdagen, het productiviteitspercentage en de kosten per onderzoeksdag^c. Ook wordt inzicht

^c Een onderzoeksdag bestaat uit acht werkuren.

gegeven in de bestede onderzoekstijd voor Amsterdam, Zaanstad en Weesp en het gemiddeld aantal bestede onderzoeksdagen voor de verschillende soorten onderzoek.

Tabel 3.2 - Aantal geschreven dagen door onderzoekersmedewerkers en de kostprijs per onderzoeksdag

Geschreven tijd in dagen	2022	2021	2020
Direct			
Amsterdam	1.452	1.743	1.787
Zaanstad	225	167	234
Weesp	0	28	24
Totaal direct	1.677	1.938	2.045
Totaal indirect	729	619	663
Totaal aantal geschreven dagen (exclusief verlof)	2.406	2.558	2.708
Percentage direct	69,7	75,8	75,5
Kostprijs per onderzoeksdag ^d	€ 1.039	€ 945	€ 902

In tabel 3.2 wordt met 'direct' de tijd bedoeld die is besteed aan onderzoeksprojecten en overige direct aan onderzoek gekoppelde activiteiten, zoals het maken van onderzoeksprogramma's. Bij indirect gaat het om de tijdsbesteding aan opleidingen, organisatie- en kennisontwikkeling (onderhoud handboek, bibliotheekfunctie en interne werkgroepen), personeelsgesprekken, planningsactiviteiten, plenaire bijeenkomsten, sociale activiteiten, verzorgen externe presentaties, et cetera.

Het productiviteitspercentage van de onderzoekers is in 2022 ten opzichte van 2021 gedaald: van 75,8% naar 69,7%. De daling van het productiviteitspercentage komt voor een deel doordat begin 2022 de lopende onderzoeken afliepen en de nieuwe onderzoeken - na de komst van de nieuwe directeur/bestuurder van de rekenkamer - weer geleidelijk zijn opgestart. In de transitieperiode zijn we bezig geweest om verbeteringen aan te brengen aan onderzoeks- en bedrijfsvoeringsprocessen, archivering, ICT en informatiebeveiliging, (onder)mandaatregelingen en om verkenningen uit te voeren naar nieuwe innovatieve onderzoeksmethoden. Tevens zijn er in 2022 meer indirecte uren besteed door het inwerken van vier nieuwe medewerkers, de kennisoverdracht van

^d Kostprijs per onderzoeksdag wordt berekend door de totale lasten van de rekenkamer (minus eventuele incidentele kosten) te delen door het totaal aantal productieve dagen (inclusief uren van externen en bestede productieve uren van de directeur met betrekking tot projecten).

vertrekkende medewerkers (w.o. de plaatsvervangend directeur) en de begeleiding van een stagiair.

Verder laat de tabel zien dat de gemiddelde kostprijs van een onderzoeksdag € 1.039 bedraagt. Dit is een stijging van 9,9% ten opzichte van 2021 (€ 945). In de kostprijs per onderzoeksdag zijn zowel de directe programmakosten als onze overheadkosten opgenomen.^e De hogere kostprijs is grotendeels een gevolg van minder directe uren dan in 2021 die besteed zijn aan onderzoeksprojecten en overige activiteiten, en het inhuren van specialistische externe deskundigheid met relatief hogere urentarieven voor twee onderzoeksprojecten.

De volgende tabel laat zien hoe de bestede onderzoekstijd procentueel is verdeeld tussen Amsterdam, Zaanstad en Weesp.^f

Tabel 3.3 - Verdeling onderzoekstijd in procenten

Verdeling onderzoekstijd	Norm 2022	Realisatie 2022	Norm periode 2016-2022	Realisatie periode 2016-2022
Amsterdam	90,7%	84,5%	90,5%	90,5%
Zaanstad	9,1%	15,5%	9,2%	9,2%
Weesp	0,2%	0,0%	0,3%	0,3%

Bij de onderzoeksdagen gaat het om tijd die in 2022 is besteed aan projecten. Hierbij gaat het om projecten die in 2022 zijn afgerond en om projecten waaraan wel is gewerkt, maar die eind 2022 nog niet zijn afgerond.

De normpercentages zijn gebaseerd op de verhouding van de jaarlijkse bijdragen die we ontvangen van Amsterdam, Zaanstad en tot 24 maart van Weesp. Het streven is dat over de beleidsperiode van zes jaar de onderzoeksactiviteiten in verhouding tot de financiële bijdragen plaatsvinden. Na afloop van de zes jaren maken we een voorstel voor een eindafrekening.^g

Uit de tabel kan worden opgemaakt dat in 2022 voor Zaanstad meer en voor Amsterdam en Weesp minder tijd is besteed in verhouding tot de jaarlijkse gemeentelijke bijdragen. Door de extra onderzoeksactiviteiten voor Zaanstad in 2022 is de eerdere ontstaande onderbesteding aan uren voor Zaanstad volledig weggewerkt. Hierdoor is eind 2022 de verhouding van de uren voor de periode vanaf 2016 in lijn met de normpercentages.

^e De volgende incidentele kosten zijn bij deze berekening buiten beschouwing gelaten: de loonkosten voor personeel dat met zwangerschapsverlof c.q. langdurig ziek (€ 110.827), de kosten van communicatieadvies (€ 7.500), de verwachte hogere eindafrekening van de energiekosten voor 2022 (€ 12.000), en de materiele kosten voor het organiseren van het symposium (€ 39.468).

^f De bestede onderzoekstijd betreft de uren van onderzoeksmedewerkers van de rekenkamer en de uren van externen.

^g Voor een toelichting op de zesjaarlijkse afrekening wordt verwezen naar de toelichting in hoofdstuk 6 Overige gegevens van de jaarrekening.

Daarbij is de urenbesteding voor Weesp als gevolg van de gemeentelijke fusie samengevoegd met de uren van Amsterdam.

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De risico's zijn minimaal. Er is structurele dekking voor de reguliere kosten. De deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling hebben zich verbonden aan een bepaalde bijdrage. Het grootste risico is dat een deelnemende gemeente de samenwerking via de gemeenschappelijke regeling opzegt. In 2015 hebben de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad besloten om de huidige samenwerking vanaf medio 2016 voort te zetten. Daarbij is tevens besloten om de vaste jaarlijkse bijdragen voor zes jaar te continueren waarbij de bijdrage jaarlijks wordt aangepast aan de loonontwikkeling. De laatste periode van zes jaar was in 2021 afgelopen. In 2021 zou wederom de afspraak moeten worden herbevestigd. Gelet op het vertrek van de directeur/bestuurder van de rekenkamer per 1 maart 2022, hebben de raden van Amsterdam en Zaanstad besloten de huidige bijdragen nog voor één jaar te continueren en pas in 2022 de bijdragen voor de komende zes jaar vast te stellen.^h Op 23 juni 2021 heeft de rekenkamer aan de raden een brief gestuurd met daarin haar zienswijze op het besluit om af te wijken van de gemeenschappelijke regeling.ⁱ In die zienswijze geeft de rekenkamer aan dat de continuïteit van de financiering van belang is voor de onafhankelijkheid van de rekenkamer. Daarbij zouden de gemeentelijke bijdragen in ieder geval niet naar beneden mogen gaan, omdat dat wel een heel ongelukkige start zou betekenen voor de nieuwe directeur die met een bepaald perspectief aan de baan is begonnen. De gemeenteraad van Zaanstad heeft laten weten deze zienswijze te delen.^j

Het opzeggen van de samenwerking is evenwel niet primair een financieel risico van de rekenkamer. De medewerkers van het bureau van de rekenkamer hebben een dienstverband bij de gemeente Amsterdam. In de gemeenschappelijke regeling is bepaald dat de gemeenteraden de financiële gevolgen van een uittreding en de daarbij behorende verplichtingen van de uittredende gemeente vaststellen nadat zij het lid van de rekenkamer daarover hebben gehoord. Hieruit leiden we af dat de kosten die samenhangen met een eventuele uittreding niet voor rekening van de rekenkamer komen, maar ten laste van de uittredende gemeente.

Voor het opvangen van schommelingen in de uitgaven streven we ernaar om een algemene reserve aan te houden van maximaal 15% van de te ontvangen jaarlijkse bijdragen.

^h Brief van het presidium Amsterdam aan de gemeenteraadsleden van Amsterdam, Weesp en Zaanstad met als onderwerp *Zesjarenbegroting Rekenkamer Metropool Amsterdam*, 22 juni 2021.

ⁱ Brief aan de gemeenteraden met als onderwerp *zienswijze Begroting 2022 RMA*, 23 juni 2021.

^j Brief van de gemeenteraad Zaanstad met als onderwerp *Zienswijze begroting 2022 en begrotingswijziging 2021 Rekenkamer Metropool Amsterdam*, 8 juli 2021.

Als kengetal voor het weerstandsvermogen schrijft het BBV voor de solvabiliteitsratio te vermelden. Deze ratio wordt berekend door het eigen vermogen van de rekenkamer (exclusief het te bestemmen resultaat) uit te drukken in een percentage van het balanstotaal. De solvabiliteitsratio van de rekenkamer per 31 december 2022 bedraagt 62% (2021: 67%). Dit percentage is ten opzichte van 2021 gedaald met 5%. Dit komt, omdat het eigen vermogen minder is gestegen (per saldo meer toevoegingen) dan het vreemd vermogen. De relatief hoge kortlopende schuld per 31 december is grotendeels een gevolg van de loonkostenfactuur van de gemeente Amsterdam over december en een factuur voor de onderzoekskosten van Tilburg University die na de balansdatum is betaald.

4.2 Financiering

We financieren de lopende exploitatie met de ontvangen bijdragen van de deelnemende gemeenten, kortlopende schulden en de opgebouwde reserves. We hebben geen langlopende leningen. Voor de financiering van investeringen hebben we het beleid om daarvoor bestemmingsreserves te vormen. Eind 2022 hebben we € 126.410 aan bestemmingsreserves voor huisvesting en ICT. De boekwaarde van de investeringen bedraagt eind 2022 € 126.410. Met deze reserve kunnen de jaarlijks begrote afschrijvingslasten van de investeringen volledig worden gedekt.

We beschikken over een eigen bankrekening. Medio 2020 is de gemeente overgestapt van de ING naar de Rabobank. Omdat we vallen onder het mantelcontract van de gemeente zijn wij ook overgestapt naar de Rabobank. Sinds 1 juli 2016 betreft de gemeente Amsterdam onze rekening bij het - door het Rijk verplicht gestelde - schatkistbankieren.^k De afdeling Treasury van de gemeente Amsterdam muteert daarom iedere bij- of afboeking op onze bankrekening zodanig dat het saldo van de bankrekening op € 0 uitkomt. Hierdoor is er een rekening-courantverhouding ontstaan met de gemeente Amsterdam.

4.3 Overlegorgaan RMA

De Rekenkamer Metropool Amsterdam is een onafhankelijk bestuursorgaan en stelt het juist daarom op prijs om vertegenwoordigers van de raden te consulteren over haar begroting, begrotingswijzigingen, 8-maandsrapportage, jaarrekening en bedrijfsvoering (huisvesting, ICT). Ook zaken zoals gewenste aanpassingen van de gemeenschappelijke regeling en het onderzoek doen voor andere gemeenten worden in het Overlegorgaan RMA besproken. In het Overlegorgaan zijn de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad vertegenwoordigd. In 2022 is dit Overlegorgaan tweemaal bijeengekomen: 10 mei en 3 november.

^k Schatkistbankieren betekent dat de gemeente de (per saldo) aanwezige liquide middelen niet zelf (kortstondig) mag uitzetten, maar aan het Rijk moet overmaken.

4.4 Bedrijfsvoering

We hebben sinds januari 2016 kantoorruimte in gebruik genomen op de zesde verdieping van het pand Weesperstraat 105A. Daar huren we 525 m².

Dienstverleningsovereenkomst gemeente Amsterdam

Voor onze bedrijfsvoering maken we gebruik van verschillende diensten van de gemeente Amsterdam. Daarbij gaat het om de postbehandeling, de personeelsadministratie, ICT-faciliteiten en financiële administratie inclusief de afwikkeling van het betalingsverkeer. Begin 2021 hebben de gemeente en de rekenkamer vanwege het eigen RMA ICT-netwerk en andere ontwikkelingen de dienstverleningsovereenkomst (DVO) geactualiseerd.

Bedrijfsvoeringverklaring

De bedrijfsvoering is getoetst aan vijf relevante aspecten. Op basis daarvan achten we de bedrijfsvoering van voldoende niveau.

1) Financiën en processturing: *voldoende*

- Onze financiële administratie wordt gevoerd door de directie Financiële Dienstverlening van het cluster Interne Dienstverlening van de gemeente Amsterdam. Ook de betalingen worden na fiatting van de rekenkamer gedaan door deze afdeling. Vanwege praktische overwegingen wordt onze financiële administratie niet meer bijgehouden met het AFS (Amsterdams Financieel Systeem), maar met een financieel pakket (Multivers) dat meer is toegesneden op kleinere organisaties. Voor tussentijdse controle en budgetbeheer ontvangt de rekenkamer periodiek overzichten over de financiële stand van zaken.
- De begroting en jaarrekening worden in eigen beheer door de rekenkamer opgesteld. De jaarrekening wordt gecontroleerd door een accountant. Zijn controleverklaring is in de jaarrekening opgenomen.

2) Juridische (beleids)kaders: *voldoende, maar de gemeenschappelijke regeling moet nog worden geactualiseerd. Ook is er nog geen plaatsvervangend lid van de rekenkamer benoemd*

- We werken binnen het kader van de Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Metropool Amsterdam en hebben een reglement. Er is in 2020 een nieuwe Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Metropool Amsterdam opgesteld en door de gemeenteraden van Amsterdam, Zaanstad en Weesp goedgekeurd. De nieuwe regeling is vanaf 11 juni 2020 van kracht. De wijziging betreft de toetreding van de gemeente Weesp tot de Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Metropool Amsterdam. Ook is de regeling op enkele punten gewijzigd vanwege de invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA). In 2023 wordt de regeling wederom herzien en aangepast aan nieuwe wet- en regelgeving.

- In de gemeenschappelijke regeling staat dat een plaatsvervanger van de bestuurder/directeur van de rekenkamer moet worden benoemd.¹ In het verleden is dit niet gebeurd en op dit moment hebben de gemeenteraden nog geen plaatsvervanger van de bestuurder benoemd.
- Met ingang van 4 augustus 2016 zijn de bevoegdheden van de directeur om privaatrechtelijke en arbeidsrechtelijke handelingen te verrichten formeel geregeld. Sinds 17 september 2022 is ook het *Algemeen ondermandaatbesluit, ondervolmachtbesluit en ondermachtigingsbesluit directeur Gemeenschappelijke Rekenkamer Metropool Amsterdam* in werking getreden. Hiermee zijn de continuïteit van de bedrijfsvoering van de rekenkamer en het uitvoeren van onderzoeken gewaarborgd in geval van een noodsituatie, zoals bij langdurige afwezigheid van de directeur.
- We hebben een klachtenregeling, die is gepubliceerd op [onze website](#).

3) Informatie(beveiliging): *voldoende*

- Sinds oktober 2019 hebben wij een eigen ICT-netwerk. De aansluiting met de ICT-infrastructuur van de gemeente Amsterdam is daarbij geborgd. Daar waar van toepassing sluiten we ons aan bij de voor gemeente Amsterdam gehanteerde regels en procedures.
- De kantoorruimten worden buiten kantooruren gemonitord door een particuliere beveiligingscentrale.
- In 2022 is het informatiebeveiligingsbeleid geactualiseerd met gebruikmaking van het normenkader van de Basis Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Dit normenkader is vastgesteld als basis voor de gemeenten en is tevens van toepassing op rijksdienst, provincies en waterschappen. Het beleid evenals de bijbehorende documenten zullen regelmatig worden herzien. Zodanig dat deze, indien nodig, worden aangepast op organisatorische veranderingen en technologische ontwikkelingen. Het informatiebeveiligingsbeleid is vastgesteld door de directeur op 28 april 2022. Het is actief gedeeld met de medewerkers en de Functionaris Gegevensbescherming (FG, zie hieronder) en op een bijeenkomst met alle medewerkers van de rekenkamer in bijzijn van de FG toegelicht.
- Vanaf 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. De rekenkamer heeft een externe Functionaris Gegevensbescherming. Op de website staat een privacyverklaring. Tevens zijn er verwerkingsovereenkomsten afgesloten en is er een verwerkingsregister persoonsgegevens. Adequate uitvoering van de afspraken blijft een belangrijk aandachtspunt.
- Tot de personeelsdossiers van de medewerkers hebben alleen de directeur en de via het ondermandaatbesluit (zie hierboven bij juridische kaders) gemandateerde senior medewerker toegang. Deze laatste maakt alleen gebruik van de toegang in geval van nood en onbereikbaarheid van de directeur.

¹ Zie ook art. 81c lid 3 (in samenhang met art. 81m) van de Gemeentewet.

- Onderzoeken van vóór 1 juni 2010 zijn overgedragen aan het stadsarchief. In 2022 is per onderzoek in kaart gebracht welke documenten naar het semi-statisch-archief zijn overgebracht en welke documenten nog niet. In samenwerking met de ambtelijke organisatie van de Gemeente Amsterdam wordt sinds oktober 2022 gewerkt aan het actualiseren van ons Archiefbeheersplan uit 2006 en het opstellen van een handreiking om te kunnen archiveren. In 2023 gaan we onze informatiehuishouding verbeteren, zullen we documenten gaan vernietigen overeenkomstig de selectielijst en gaan we een deel van de afgesloten dossiers overdragen aan het stadsarchief.

4) Personeel & organisatie: *voldoende*

- De medewerkers van de Rekenkamer Metropool Amsterdam zijn ambtenaren in algemene dienst van de gemeente Amsterdam en zijn rechtspositioneel volledig vergelijkbaar met medewerkers van de gemeente Amsterdam. Zij vallen onder dezelfde rechtspositionele regelingen (PGA)^m. Medewerkers zijn over hun werkzaamheden uitsluitend verantwoording schuldig aan de directeur van de rekenkamer.ⁿ
- De medewerkers van de Rekenkamer Metropool Amsterdam leggen ten overstaan van de directeur van de rekenkamer en de leden van het Overlegorgaan RMA de ambtseed af en tekenen bij aanvang van hun dienstverband een geheimhoudingsverklaring. Voorafgaand aan het besluit tot aanstelling van een nieuwe medewerker dient hij/zij een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) te overleggen.
- We hebben een personeelsoverleg. Deze is in 2022 twee keer bijeengekomen. Hierin zijn onder meer de huisvesting, de personele organisatie, de begroting en de jaarrekening besproken.
- De directeur van de rekenkamer overlegt regelmatig met een senior HR adviseur Bestuur en Organisatie van de directie Personeel en Organisatie van de gemeente Amsterdam om te toetsen of het personeelsbeleid binnen de kaders blijft van de PGA en passend is bij de zorgvuldigheid die van een rekenkamer verwacht mag worden. Bij afwijkingen van de regels maakt de directeur daarover afspraken met de gemeentesecretaris van Amsterdam. Als er een meningsverschil is tussen de directeur en de gemeentesecretaris, wordt dit meningsverschil voorgelegd aan vertegenwoordigers van het presidium van de gemeenteraad van Amsterdam.
- In 2018 is een pilot gestart om de jaarlijkse beoordelingsgesprekken te vervangen door zogenaamde jaargesprekken. In 2019 en 2020 is het systeem voorgezet. Met de komst van de nieuwe directeur is de systematiek van personeelsgesprekken gewijzigd. In plaats van een jaargesprek vinden er vier gesprekken per jaar plaats. In deze gesprekken kan alles besproken worden. Er zijn vijf thema's benoemd die in ieder geval allemaal één keer per jaar aan bod komen in de gesprekken. De vijf thema's zijn hetzelfde als die in de pilot van het Moderne Amsterdamse Gesprek (MAG) bij de gemeente Amsterdam worden gevoerd in 2023. Eventuele afspraken die worden

^m De NRG is per 1 januari 2020 vervangen door de Personeelsregelingen Gemeente Amsterdam (PGA).

ⁿ Artikel 81j vierde lid Gemeentewet.

gemaakt worden vastgelegd in een verslag dat één maal per jaar door de medewerker en de directeur wordt geaccordeerd.

- Er is binnen de rekenkamer jaarlijks een totaal budget beschikbaar voor deskundigheids- en vaardigheidsbevordering. Dit budget bestaat sinds 2022 uit twee pijlers: tijd en kosten. Voor de kosten is 2% van het begrote personeelsbudget beschikbaar (€ 37.250). De werkelijke kosten in 2022 waren ongeveer € 13.300 (0,7%). Voor de te besteden uren in werktijd is maximaal 4% van de werktijd gereserveerd voor deskundigheids- en vaardigheidsbevordering. In 2022 is ongeveer 3,6% van de werktijd besteed aan deskundigheids- en vaardigheidsbevordering.^o
- Projectleiders en onderzoekers krijgen de mogelijkheid intervisiebijkomsten bij te wonen. Hierbij wordt (onder professionele begeleiding) samen met medewerkers van andere G4- en provinciale rekenkamers het eigen functioneren in rekenkameronderzoek besproken met als doel daarvan te leren. In 2022 hebben acht medewerkers hieraan deelgenomen.
- Begin 2023 zijn drie medewerkers van de rekenkamer in bezit van een BHV-certificaat. Ook is de gezamenlijke receptionist van het kantoorpand Weesperstraat 105A in het bezit van een BHV-certificaat.
- In 2022 bedroeg het ziekteverzuim bij het bureau van de rekenkamer 8,3%. Dit wijkt negatief af van het percentage in 2021 (3,1%). De belangrijkste reden voor het hogere ziekteverzuim is langdurig ziekteverzuim van drie medewerkers in de eerste helft van het jaar. Eind 2022 was nog één van deze medewerkers in een re-integratie-traject, de andere twee hadden het werk weer volledig hervat. Daarnaast is begin 2022 na het opheffen van de coronalockdown en toen het werken op het kantoor weer meer normaal werd een piek te zien in het ziekteverzuim. Het ziekteverzuim nam geleidelijk in het jaar weer af tot het niveau van eerdere jaren. Over het algemeen moet opgemerkt worden dat (langdurig) ziekteverzuim van een aantal medewerkers bij een kleine organisatie, zoals de rekenkamer, het ziekteverzuimpercentage verhoudingsgewijs sneller kan laten stijgen.

5) Communicatie & dienstverlening: *voldoende*

- We willen een open en transparante organisatie zijn. Rapporten, onderzoeksopzetten, rekenkamerbrieven, onderzoeksprogramma's en regelingen zijn openbaar en worden gepubliceerd op de website. In 2019 is een deskundige ingehuurd om onze externe communicatie verder te verbeteren. Daarbij is met name aandacht besteed aan het gebruik van sociale media. In het eindrapport is ook een catalogus van mogelijke communicatieactiviteiten opgenomen toegespitst op ons werk. In 2020 en 2021 zijn diverse voorstellen uitgewerkt en ingevoerd. In 2022 heeft een interne werkgroep gewerkt aan een communicatiestrategie onder leiding van externe

^o In de kosten voor kennisontwikkeling en opleidingen kunnen van jaar tot jaar relatief grote schommelingen optreden, omdat medewerkers soms een aantal uren werktijd mogen besteden aan een opleiding. Dat laatste was in 2022 het geval.

communicatieadviseur. Dit heeft onder meer geleid tot meer betrokkenheid van burgers bij de verkenning voor het onderzoeksprogramma voor 2023 van Amsterdam.

- In 2020 en 2021 lieten we onze website controleren op de digitoegankelijkheid. Op basis van die onderzoeken pasten we onze website aan. In 2022 hadden we de op een na hoogste waarderingsscore op digitoegankelijkheid.
- We houden bij hoeveel bezoekers onze website raadplegen. Deze informatie is terug te vinden in het [jaarverslag](#).
- De onderzoeksprogramma's worden (na consultatie van de raadsleden) opgesteld, vastgesteld en naar de gemeenteraden gestuurd. Ook worden de onderzoeksprogramma's op de [website](#) gepubliceerd.
- Toetsing van de kwaliteit van de rapporten vindt tijdens het onderzoek plaats door de onderzochten (via feitelijk wederhoor) en het bestuur (via het vragen om een bestuurlijke reactie). Na afloop van het onderzoek geven de behandeling in de raad en het publieke debat signalen over de kwaliteit.
- De directeur van de rekenkamer voert regelmatig overleg met vertegenwoordigers van de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad.
- Onderzoeken worden na afloop geëvalueerd. Van de evaluaties worden verslagen gemaakt.

Impact coronacrisis voor de bedrijfsvoering

De uitbraak van corona eind februari 2020 heeft veel invloed gehad. Vanaf dat moment hebben wij de landelijke maatregelen van het Rijk strikt gevolgd. In de eerste maanden van 2022 vonden vrijwel alle vergaderingen nog digitaal plaats. Ook bij onze gemeenten werkten veel ambtenaren thuis, maar dat heeft geen grote effecten gehad op onze mogelijkheden om onderzoek te doen. De gevolgen voor onze bedrijfsvoering zijn tamelijk beperkt geweest.

Controle accountant

De controleverklaring bij de *Jaarrekening 2022* afgegeven door het accountantskantoor BDO Audit & Assurance is onder Overige gegevens van de jaarrekening opgenomen.

5 Jaarrekening

5.1 Programmarekening

De programmarekening heeft betrekking op het uitoefenen van de rekenkamerfunctie voor de gemeenten die deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Metropool Amsterdam. De programmarekening bestaat uit een overzicht van alle baten en lasten naar kostensoorten. Tevens laat dit overzicht het financiële resultaat zien vóór en na de mutaties reserves.

Tabel 5.1 – Overzicht van baten en lasten

Baten (in €)	Realisatie 2021	Begroting 2022 ^p	Realisatie 2022	Vershil ^q
Bijdrage Amsterdam	2.096.850	2.138.790	2.138.790	0
Bijdrage Zaanstad	213.100	217.360	217.360	0
Bijdrage Weesp	20.700	21.110	21.110	0
Overige baten	850	P.M.	5.585	5.585
Totaal baten	2.331.500	2.377.260	2.382.845	5.585

Lasten (in €)	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022	Vershil
Personeelslasten	1.765.623	1.862.760	1.755.526	107.234
Overige personeelslasten	23.675	25.000	26.425	-1.425
Huisvestingslasten	186.958	201.000	201.574	-574
ICT-kosten	110.212	88.000	74.397	13.603
Publicatiekosten	16.657	21.000	14.957	6.043
Overige materiële kosten	76.125	102.500	104.253	-1.753
Kapitaallasten	46.770	46.770	46.770	0
Onvoorzien	0	12.000	0	12.000
Totaal lasten	2.226.019	2.359.030	2.223.902	135.128

^p Begrotingsbedragen 2022 na de tweede begrotingswijziging.

^q Dit betreft het verschil tussen de realisatie 2022 en de begrotingsbedragen 2022 (na de tweede begrotingswijziging).

Resultaat (in €)	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022	Vershil
Saldo van baten en lasten	105.481	18.230	158.943	140.713
Mutaties reserves	-43.230	-18.230	-18.230	0
Resultaat	62.251	0	140.713	140.713

In de volgende paragraaf is dit overzicht per post toegelicht. De exploitatierekening naar taakvelden is opgenomen in paragraaf 5.4.

5.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening 2022 is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Algemeen

- Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden plaats op historische kosten.
- Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders is vermeld.
- Baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid.
- Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personele lasten

Personeelslasten zijn toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Door het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden bij jaarlijks terugkerende personele lasten van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaats vindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende vakantiegeld- en (spaar)verlofaanspraken.

Vaste activa

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, als deze naar verwachting duurzaam is.

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Aan de hand van een individuele beoordeling is voor de verwachte oninbaarheid een voorziening in mindering gebracht op de vorderingen.

5.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Begroting 2022

Op 14 juli 2021 is de *Begroting 2022* vastgesteld door de directeur/bestuurder van de rekenkamer. De *Ontwerpbegroting 2022* was daarvoor conform de Wet gemeenschappelijke regelingen ter zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden van Amsterdam, Zaanstad en Weesp. Dit heeft niet tot wijzigingen geleid.

In 2022 zijn er vervolgens twee begrotingswijzigingen geweest.^r In de eerste begrotingswijziging is het besluit verwerkt over de resultaatbestemming 2021. In de tweede begrotingswijziging is een kostencategorie aangepast aan de te verwachten kostenontwikkelingen en is een verwacht overschot toegevoegd aan de algemene reserve.

Postgewijze toelichting

Bijdragen Amsterdam, Zaanstad en Weesp

In de gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Metropool Amsterdam is bepaald dat de deelnemende gemeenten voor een periode van zes jaar de jaarlijkse bijdrage vaststellen. De bedragen worden wel jaarlijks geïndexeerd.

Tot 24 maart 2022 vervulde de RMA ook de rekenkamerfunctie voor de gemeente Weesp. Bij de eerste begrotingswijziging 2022 is voor Weesp een bijdrage begroot van € 21.110. Hiervan is als gevolg van de gemeentelijke fusie tussen Amsterdam en Weesp 2,5 maanden (€ 4.400) voor rekening van de gemeente Weesp. Het restant van de gemeentelijke bijdrage van Weesp in 2022 (€ 16.710) is in rekening gebracht bij de gemeente Amsterdam. De bijdragen 2022 van de gemeenten Amsterdam, Zaanstad en Weesp zijn in het boekjaar ontvangen.

Overige baten

In 2022 hebben we € 5.585 aan overige baten. Deze baten hebben betrekking op ontvangen vergoedingen voor het opstellen van een handreiking voor een gedragscode voor rekenkamerleden en advies naar aanleiding van juridische vragen van de NVR (Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies). Daarnaast heeft de rekenkamer een vergoeding ontvangen voor het voorbereiden en verzorgen van een gastcollege bij de Erasmus Universiteit.

Personeelslasten

De personeelslasten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Personeelskosten eigen formatie	€	1.605.180
Inhuur externe deskundigheid projecten	€	141.341
Inhuur ondersteuning bedrijfsvoering	€	<u>9.005</u>
Totaal	€	1.755.526

^r De eerste begrotingswijziging 2022 is opgenomen in de *Begroting 2023* en is op 27 juni 2022 vastgesteld. De tweede begrotingswijziging 2022 is na behandeling in het Overlegorgaan RMA op 16 november 2022 vastgesteld.

Onder de personeelskosten van de eigen formatie zijn naast de loonkosten van de vaste en tijdelijke medewerkers ook de kosten van de directeur/bestuurder verantwoord. Eind 2022 werkten, naast de directeur/bestuurder, 19 medewerkers (17,53 fte) bij de rekenkamer. 13 medewerkers hadden een vast contract en 6 medewerkers een tijdelijk contract. Van de 20 medewerkers (inclusief de directeur/bestuurder) waren 13 vrouw en 7 man. Voor informatie over de rechtspositie, opleidingen, beoordelingssystematiek en ziekteverzuim wordt verwezen naar paragraaf 4.4 Bedrijfsvoering, onderdeel Personeel & organisatie.

Verder zijn onder de personeelslasten de kosten opgenomen van de inhuur van tijdelijke krachten (ten behoeve van het doen van onderzoek) en externe deskundigen. Externe deskundigen zijn ingehuurd voor de specialistische ondersteuning bij het uitvoeren van onderzoeken en de bedrijfsvoering.

Ten opzichte van de oorspronkelijke *Begroting 2022* is er in totaal € 197.234 minder aan personeelslasten besteed. Bij de 8-maandsrapportage was het personeelsbudget reeds verlaagd met € 90.000. Uit de realisatie blijkt dat van het bijgestelde budget € 107.234 in 2022 niet is besteed. De onderbesteding is voornamelijk een gevolg van dat begin 2022 tijdelijk niet alle formatieruimte was ingevuld en vanwege het vertrek van drie medewerkers medio 2022. Het tijdelijk gedeeltelijk niet opvullen van vacatures is bewust beleid geweest van de voormalige bestuurder/directeur om de nieuwe bestuurder/directeur de ruimte te geven voor het inrichten van de organisatie. Vanwege de diverse vacatures is in 2022 wel meer gebruikgemaakt van tijdelijke inhuur van ervaren externe onderzoekers. Ultimo 2022 is de formatieruimte grotendeels ingevuld.

De kosten voor het inhuren van externe deskundigheid en tijdelijke externe krachten hebben grotendeels betrekking op de onderzoeken *Energiebesparingsplicht bij bedrijven in Zaanstad*, *Grip op Warmtenetwerk Zaanstad*, *Preventieve jeugdhulp in Amsterdam* en *Algoritmen*. Voor deze onderzoeken zijn onder andere diensten verleend door Twynstra Gudde en Tilburg University. Ook zijn er externe medewerkers ingezet voor het verder ontwikkelen en begeleiden van de in- en externe communicatie en de ondersteuning bij de bedrijfsvoering.

De bezoldiging van de directeur

Per 1 maart vertrok dr. J.A. de Ridder als directeur/bestuurder bij de rekenkamer en is de nieuwe directeur/bestuurder van de rekenkamer (drs. Annelies Daalder) gestart. De nieuwe bestuurder/directeur van de rekenkamer heeft in 2022 van de periode maart een bezoldiging genoten van in totaal € 132.973. De voormalige bestuurder/directeur ontving in 2022 (tot maart) een bezoldiging van € 31.633. Deze bedragen zijn inclusief alle werkgeverslasten. Volgens de Wet normering topinkomens (WNT) mogen bestuurders in de publieke sector niet meer verdienen dan een ministersalaris (2022: € 216.000). In onderstaande twee tabellen zijn de wettelijk verplichte gegevens in het kader van de WNT opgenomen.

Tabel 5.2 - WNT bezoldiging voormalig bestuurder/directeur J.A. de Ridder en bestuurder/directeur A.L. Daalder

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	J.A. de Ridder
Functiegegevens	bestuurder/directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 t/m 28/02
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-
<i>Subtotaal</i>	€ 31.633
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 34.915 ^s
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 31.633
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2021	
bedragen x € 1	J.A. de Ridder
Functiegegevens	bestuurder/directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/03 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	

^s Op basis van 2 maanden (2/12 van bezoldigingsmaximum in 2022 van € 216.000)

Gegevens 2021	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-
<i>Subtotaal</i>	€ 187.789
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000
Bezoldiging	€ 187.789

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	A.L. Daalder
Functiegegevens	bestuurder/directeur
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01-03 t/m 31-12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	10
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1.181 ^t
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 206
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 258.400 ^u
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 243.286
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	ja
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 132.973

^t Bij een dienstverband van 36 uur bedraagt het aantal productieve uren 1.409 in een volledig jaar. Het aantal productieve uren in de periode van 1 maart 2022 tot en met 31 december 2022 bedraagt: $1.409 \text{ uur} * (306 / 365) = 1.181 \text{ uur}$.

^u Het individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum op basis van de normbedragen per maand bedraagt in 2022: $(6 * € 28.600) + (4 * € 21.700) = € 258.400$.

Gegevens 2022	
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 132.973
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 132.973
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Nevenfuncties directeur

De huidige directeur had in 2022 geen nevenfuncties. De voormalige directeur had in 2022 de volgende nevenfuncties:

- Voorzitter Stichting De Toneelschuur, in Haarlem;
- Voorzitter Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies;
- Lid van de Raad van Advies van het College of Communication en de Graduate School of Communication, beide van de Universiteit van Amsterdam.

Deze nevenfuncties zijn onbezoldigd. Voor nevenactiviteiten zoals lezingen zijn geen substantiële geschenken^v of beloningen ontvangen. De ontvangen opbrengsten van de directeur voor het geven van cursussen komen ten gunste van de rekenkamer.

Overige personeelskosten

De overige personeelskosten hebben betrekking op reiskosten, externe opleidingskosten, kennisontwikkeling (congressen en symposia) en sociale activiteiten.

De bestuurder/directeur heeft voor zakelijke reizen een NS-Business Card. Daarmee volgt zij de standaardwerkwijze voor ambtenaren bij de gemeente Amsterdam. In 2022 is er via die kaart € 389,16 aan werkgerelateerde reiskosten gedeclareerd. Dit betreft zowel de reiskosten van de voormalige als nieuwe bestuurder/directeur. Er zijn door de voormalige en nieuwe bestuurder/directeur geen andere onkosten gedeclareerd.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten bedragen € 201.574 en hebben betrekking op huur, servicekosten, onroerendzaakbelasting, incidentele zaalhuur, schoonmaak, aanschaf bureaumeubilair en

^v Substantieel betekent meer dan de Amsterdamse norm van € 50.

beveiligings- en bewakingskosten. Onder deze post is een transitorische post opgenomen van € 12.000 voor een hogere verwachte eindafrekening van de servicekosten voor 2022 als gevolg van hogere energielasten. Bovendien is een vrijval van gereserveerde OZB-voor de jaren 2016 tot en met 2021 van € 11.000 opgenomen. De reservering kan vrijvallen omdat inmiddels is gebleken dat de verhuurder deze heeft betaald en doorberekend in de servicekosten.

ICT-kosten

De totale ICT-kosten in 2022 bedroegen € 74.397. Dit zijn de kosten die samenhangen met het beheer van het eigen ICT-netwerk, kleine ICT-aanschaffingen, jaarlijkse licenties, et cetera. Het eigen ICT-netwerk is in oktober 2019 in gebruik genomen. We maken sindsdien nog beperkt gebruik van het netwerk van de gemeente Amsterdam. In 2022 is in totaal € 13.603 minder uitgegeven dan begroot. De onderschrijding is grotendeels ontstaan doordat de geplande aanschaf en updaten van mobiele telefoons en laptops niet in 2022, maar begin 2023 heeft plaatsgevonden.

Publicatiekosten

De publicatiekosten bedroegen € 14.957. Voor het grootste deel bestaat deze kostenpost uit de kosten van het onderhoud van de content op de website. Daarnaast hebben de publicatiekosten betrekking op de kosten van drukwerk en het laten maken van een film over de rekenkamer en uitgevoerd onderzoek. De publicatiekosten zijn onder andere lager dan begroot omdat in 2022 veel onderzoeken in uitvoering waren en nog niet zijn gepubliceerd. Hierdoor is minder gebruikgemaakt van communicatie-uitingen zoals films. Ook worden door digitaal werken minder printkosten gemaakt.

Overige materiële kosten

De overige materiële kosten (€ 104.253) bestaan uit de kosten die de gemeente Amsterdam in rekening brengt voor het voeren van de financiële en personeelsadministratie en de advisering bij personele aangelegenheden. Verder vallen onder deze post de accountantskosten, de kosten van contributies voor brancheorganisaties, kantoorkosten, verzekeringskosten, etc. Onderdeel van de overige materiële kosten waren ook de kosten voor het organiseren van het symposium Waardevol bestuur in januari 2022. Deze kosten (circa € 45.000) zijn gedekt uit de bestemmingsreserve Symposium Waardevol bestuur. De overige materiële kosten zijn onder andere hoger door het aanschaffen van een tool voor het schrijven van teksten op B1-niveau.

Geen Vpb-plicht

De Rekenkamer Metropool Amsterdam is niet vennootschapsbelastingplichtig, omdat zij geen winsten realiseert. Vanwege het publieke belang komt het voor dat we af en toe presentaties of gastcolleges verzorgen of inzet leveren aan landelijke projecten. Soms ontvangen we daarvoor een geringe – niet-kostendekkende – vergoeding. Daarnaast komt het voor dat we samenwerken met andere rekenkamers. Een eventueel verschil in ingezette capaciteit wordt op basis van kostendekkende tarieven, zonder winstopslag, verrekend. De betreffende baten worden verantwoord onder Overige opbrengsten.

Resultaat vóór en na mutaties in de reserves

Het financieel resultaat vóór en na mutaties in de reserves is in tabel 5.3 inzichtelijk gemaakt.

Tabel 5.3 – Resultaat vóór en na mutaties in de reserves

(in €)	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022	Vershil
Saldo van baten en lasten	105.481	18.230	158.943	140.713
Onttrekkingen aan reserves	126.935	226.770	226.770	0
Toevoegingen aan reserves	-170.165	-245.000	-245.000	0
Resultaat	62.251	0	140.713	140.713

De kolom Realisatie 2022 laat een saldo van baten en lasten zien van € 158.943 (per saldo hogere baten vóór mutaties in de reserves). Het resultaat ná de mutaties in de reserves bedraagt € 140.713 (overschot).

Onttrekkingen aan reserves (€ 226.770)

De gerealiseerde onttrekkingen en toevoegingen hebben voor € 135.000 te maken met herschikkingen van reserves. Voor de zesjaarlijkse afrekening is ten laste van de algemene reserve een bestemmingsreserve gevormd van € 135.000. De vorming van de reserve is in overeenstemming met de begroting.

Daarnaast is de in 2021 gevormde bestemmingsreserve van € 45.000 voor het organiseren van het symposium *Waardevol bestuur* dat in januari 2022 heeft plaatsgevonden volledig onttrokken om de gemaakte kosten ervan te kunnen dekken.

De resterende onttrekkingen van € 46.770 hebben betrekking op onttrekkingen aan de bestemmingsreserves voor de dekking van de afschrijvingskosten van ICT en huisvestingskosten.

Toevoegingen aan reserves (€ 245.000)

Zoals hierboven vermeld heeft de toevoeging aan de reserve van € 135.000 te maken met de vorming van de bestemmingsreserve zesjaarlijkse afrekening. De resterende toevoeging van € 110.000 betreft het ten tijde van der tweede begrotingswijziging 2022 verwachte overschot van € 110.000. Dit overschot is aan de algemene reserve toegevoegd en heeft te maken met de verwachte onderuitputting bij het personeels- en ICT-budget. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting post *personeelslasten* en *ICT-kosten* in paragraaf 5.3.

In de toelichting op de balans is bij de post Eigen vermogen een overzicht opgenomen waarin het verloop van de reserves is gespecificeerd.

Het overschot van € 140.713 is conform de voorschriften van het BBV als afzonderlijk post op de balans verantwoord. In Overige gegevens van de jaarrekening is het voorstel opgenomen hoe dit overschot zal worden bestemd.

5.4 Overzicht van de baten en lasten naar taakvelden

Het BBV schrijft voor dat met ingang van 2018 ook gemeenschappelijke regelingen inzicht moeten geven in voorgeschreven taakvelden. Hierna staat het betreffende overzicht.

Tabel 5.4 – Overzicht van de baten en lasten naar taakvelden

(in €)	Begroting 2022 ^w	Realisatie 2022	Vershil
Baten			
Taakveld Bestuur en ondersteuning	2.377.260	2.382.845	5.585
Lasten			
Taakveld Bestuur	1.699.760	1.635.089	64.671
Taakveld Overhead	647.270	588.813	58.457
Onvoorzien	12.000	0	12.000
Totaal lasten	2.359.030	2.223.902	135.128
Saldo van baten en lasten	18.230	158.943	140.713
Mutaties reserves	-18.230	-18.230	0
Resultaat	0	140.713	140.713

De rekenkamerfunctie is een (sub-)onderdeel van het taakveld *Bestuur en ondersteuning* van het BBV. Op het taakveld *Bestuur* zijn de directe lasten verantwoord: Personeelslasten van de directeur/bestuurder en de onderzoekers. Ook de kosten samenhangende met de publicaties zijn hieronder opgenomen. Alle andere kosten (kosten ondersteunend personeel, overige personeelskosten, huisvestingskosten, ICT-kosten, overige materiële kosten, kapitaallasten) vallen onder het taakveld *Overhead*.

^w *Begroting 2022* na de tweede wijziging.

De gerealiseerde overheadkosten zijn € 58.457 (of 9%) lager dan begroot. Dit komt doordat minder gebruikgemaakt is van de inzet van externen bij de ondersteuning bij de bedrijfsvoering. De lagere lasten voor taakveld bestuur zijn voor een groot deel een gevolg van lagere personeelslasten dan begroot (zie daarbij de postgewijze toelichting in paragraaf 5.3).

5.5 Balans

Tabel 5.5 – Balans Rekenkamer Metropool Amsterdam

Activa (in €)	31-12-2022	31-12-2021	Passiva (in €)	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa			Eigen vermogen		
Materiële vaste activa			Algemene reserve	459.243	436.992
• huisvesting	98.610	131.480	Bestemmingsreserves	261.410	203.180
• ICT	27.800	41.700	Nog te bestemmen resultaat	140.713	62.251
Vlottende activa			Vaste schulden		
Vorderingen	86.577	92.324	Kapitaalschuld	-	-
Liquide middelen	-	-	Vlottende passiva		
Overlopende activa	958.317	690.973	Overige overlopende passiva	309.938	254.055
Totaal	1.171.304	956.477	Totaal	1.171.304	956.477

5.6 Toelichting op de balans per 31 december 2022

Activa

Tabel 5.6 - Materiële vaste activa

Materiële vaste activa	Initiële investeringsbedrag	Boekwaarde per 1-1-2022	Investeringen 2022	Afschrijving in boekjaar	Boekwaarde per 31-12-2022	Afschrijving (lineair)
Investeringen tot een bedrag van € 10.000 worden niet geactiveerd, maar als last genomen in het jaar van aanschaf. (in €)						
Initiële verbouwings- en inrichtingskosten (2015)	250.000	100.000	0	25.000	75.000	10 jaar (2016-2025)
Vergaderzaal en bilaterale ruimte (2018)	17.500	10.000	0	2.500	7.500	7 jaar (2019-2025)

Materiële vaste activa Investerings tot een bedrag van € 10.000 worden niet geactiveerd, maar als last genomen in het jaar van aanschaf. (in €)	Initiële investeringsbedrag	Boekwaarde per 1-1-2022	Investerings 2022	Afschrijving in boekjaar	Boekwaarde per 31-12-2022	Afschrijving (lineair)
Deuren voor alle kantoorunits (2021)	26.850	21.480	0	5.370	16.110	5 jaar (2021-2025)
ICT-investeringen (2019)	69.500	41.700	0	13.900	27.800	5 jaar (2020-2024)
Totaal	363.850	173.180	0	46.770	126.410	

De posten uit het overzicht worden hierna postgewijs toegelicht.

- **Initiële verbouwings- en inrichtingskosten Weesperstraat 105A € 75.000**

De oorspronkelijke investering in de nieuwe huisvestinglocatie, Weesperstraat 105A, zesde verdieping, bedroeg € 250.000. De betreffende huisvesting is begin 2016 in gebruik genomen. Overeenkomstig de duur van het huurcontract wordt deze investering in tien jaar (lineair) afgeschreven. De dekking van de jaarlijkse afschrijvingskosten vindt plaats vanuit de reserve Huisvesting.

- **Vergaderzaal en bilaterale gespreksruimte € 7.500**

Door een herinrichting van het kantoor is in 2018 een extra vergaderruimte gecreëerd. Tevens is door het aanbrengen van glazen deur een werkruimte omgezet in een bilaterale overlegplek. De investeringskosten zijn geactiveerd en zullen in zeven jaar (resterende looptijd huurcontract) worden afgeschreven. De jaarlijkse afschrijvingskosten zullen worden gedekt uit de reserve Huisvesting.

- **Deuren voor alle kantoorunits € 16.110**

De kantoorunits zijn begin 2021 voorzien van deuren, zodat ongestoord digitaal vergaderd kan worden. De kosten daarvan bedroegen circa € 26.850 (exclusief btw). De investering wordt in vijf jaar afgeschreven (€ 5.370 per jaar). De afschrijvingstermijn is afgestemd met de duur van het huurcontract. Om de afschrijvingskosten te kunnen dekken is - conform bestaand beleid - de bestemmingsreserve huisvesting verhoogd.

- **ICT-investeringen € 27.800**

Voor het vergroten van de effectiviteit van het onderzoeksproces en de bedrijfsvoering is in 2018 een start gemaakt met de aanleg van een eigen ICT-infrastructuur. De daarmee samenhangende investeringen in hard- en software worden overeenkomstig de richtlijnen geactiveerd. Het totale investeringsbedrag bedroeg € 60.000. Tevens is het onderzoeksondersteuningsprogramma Nvivo aangeschaft. Deze kosten daarvan bedroegen € 9.500. In oktober 2019 is het netwerk in gebruik genomen. De ICT-investeringen worden in vijf jaar afgeschreven.

- **Vorderingen € 86.577**

De btw die de gemeenschappelijke regeling heeft betaald, kunnen we bij het BTW-compensatiefonds van het Rijk verrekenen. Dit loopt via de aangiften van de deelnemende gemeenten. Om die reden is van Amsterdam en Zaanstad € 85.382 te vorderen. Het restant (€ 1.195) dat na factuurdatum is ontstaan zal in 2023 verrekend worden.

- **Liquide middelen € 0**

In 2020 is een overstap gemaakt van huisbankier van de ING naar de Rabobank. Daar hebben we een bankrekening onder de naam Rekenkamer Amsterdam. Deze rekening valt onder de overeenkomst van de gemeente Amsterdam met de Rabobank. Het saldo van deze bankrekening bedraagt per 31 december 2022 € 0. Dit is een gevolg van de verplichting tot schatkistbankkieren bij de rijksoverheid. Evenals gemeenten, zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht alle liquide middelen daar te stallen. Vanwege deze verplichting roomt de Treasury-afdeling van de gemeente Amsterdam de bankrekening af of zuivert die aan, waardoor het saldo van de bankrekening op € 0 uitkomt. Als gevolg van die mutaties is er met de gemeente Amsterdam een rekening-courantverhouding ontstaan. Deze post is verantwoord onder Overlopende activa.

- **Overlopende activa € 958.317**

Rekening-couranthouding met de gemeente Amsterdam is per 31 december 2022 € 906.823,17. Voor een toelichting wordt verwezen naar de post liquide middelen. Daarnaast is onder deze post nog € 51.493 opgenomen vanwege vooruitbetaalde kosten en nog te ontvangen baten. Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

Vooruitbetaalde huurkosten eerst kwartaal 2023	€	38.711
Teveel betaalde salariskosten december (13e loonverwerking)	€	5.268
Vooruitbetaalde licentiekosten 2023	€	2.920
Nog te ontvangen baten voor advieswerkzaamheden aan NVRR	€	2.835
Overige vooruitbetaalde kosten	€	<u>1.759</u>
Totaal	€	51.493

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene reserve en bestemmingsreserves. In het hiernavolgende overzicht is het verloop van de reserves gespecificeerd.

Tabel 5.7 – Overzicht van verloop reserves

Reserves (in €)	31-12-2021 vóór resultaat- bestemming	Resultaat- bestemming 2021	1-1-2022 na resultaat- bestemming	Onttrekking/ toevoeging 2022	31-12-2022 vóór resultaat- bestemming
Algemene reserve	436.992	47.251	349.243	110.000*	459.243

* Verwachte storting in de algemene reserve volgens de tweede begrotingswijziging 2022.

Reserves (in €)	31-12-2021 vóór resultaat- bestemming	Resultaat- bestemming 2021	1-1-2022 na resultaat- bestemming	Onttrekking/ toevoeging 2022	31-12-2022 vóór resultaat- bestemming
		-135.000			
Subtotaal	<i>436.992</i>	<i>-87.749</i>	<i>349.243</i>	<i>110.000</i>	<i>459.243</i>
Bestemmingsreserve					
• Huisvesting	131.480	-	131.480	-32.870	98.610
• ICT	41.700	-	41.700	-13.900	27.800
• Symposium Waardevol bestuur	30.000	15.000	45.000	-45.000	-
• Zesjaarlijkse afrekening	-	135.000	135.000	-	135.000
Subtotaal	<i>203.180</i>	<i>150.000</i>	<i>353.180</i>	<i>-91.770</i>	<i>261.410</i>
Totaal reserves	640.172	62.251	702.423	18.230	720.653

- **Algemene reserve € 459.243**

De algemene reserve is bedoeld voor het opvangen van schommelingen in de uitgaven voor onderzoek. Indien er in de toekomst vanwege extra onderzoeksinspanningen meer kosten worden gemaakt dan de ontvangen jaarlijkse bijdragen, wordt het tekort uit deze reserve gedekt. Voor het opvangen van schommelingen in de uitgaven streven we ernaar om een algemene reserve aan te houden van maximaal 15% van de te ontvangen jaarlijkse bijdragen. De reserve per 31 december 2022 vóór resultaatbestemming bedraagt € 459.243. Dit is circa 19,7% van de te ontvangen jaarlijkse bijdragen. In hoofdstuk 6 wordt een toelichting gegeven op de bestemming van het jaarresultaat en het surplus in de algemene reserve.

- **Reserve Huisvesting € 98.610**

Vanwege investeringen in de kantoorlocatie Weesperstraat 105A, zesde verdieping is er een bestemmingsreserve Huisvesting gevormd. Met deze reserve kunnen de jaarlijks begrote afschrijvingslasten volledig worden gedekt. In 2022 wordt, conform afschrijvingsplan, € 32.870 aan deze reserve onttrokken.

- **Reserve ICT € 27.800**

In 2019 en 2020 heeft de rekenkamer voor de dekking van de kapitaalslasten van ICT-investeringen een reserve gevormd van € 69.500. ICT-investeringen worden in vijf jaar afgeschreven. De afschrijvingslasten van de huidige investeringen in het ICT-netwerk en software (jaarlijks € 13.900) kunnen met deze bestemmingsreserve de komende jaren volledig worden gedekt.

- **Reserve symposium Waardevol bestuur € 0**

Ter afsluiting van de bestuurs- en beleidsperiode 2016-2022 van de rekenkamer is begin 2022 een symposium georganiseerd. Voor de dekking van de materiële kosten voor het symposium, is bij de tweede begrotingswijziging 2021 een bestemmingsreserve van € 30.000 gevormd. Met de resultaatbestemming 2021 is hier € 15.000 aan toegevoegd. In 2022 is het volledige bedrag (€ 45.000) aan de reserve onttrokken om de gemaakte kosten voor het symposium te dekken.

- **Reserve Zesjaarlijkse afrekening € 135.000**

Bij de resultaatbestemming 2021 is voor de zesjaarlijkse afrekening ten laste van de algemene reserve een bestemmingsreserve gevormd van € 135.000. Over de besteding van deze reserve wordt verwezen naar de toelichting in “Overige gegevens van de jaarrekening”

- **Nog te bestemmen resultaat € 140.713**

In 2022 is een (positief) financieel resultaat, na mutaties in de reserves, gerealiseerd van € 140.713. Voor een toelichting op het Nog te bestemmen resultaat wordt verwezen naar het onderdeel Resultaatbestemming zoals die is opgenomen onder Overige gegevens van de jaarrekening.

- **Overlopende passiva € 309.938**

Deze post heeft betrekking op kosten die per 31 december 2022 nog moesten worden betaald maar wel betrekking hebben op het boekjaar 2022. Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

Nog aan Amsterdam te betalen salariskosten maand december 2022	€	220.940
Nog te betalen onderzoekskosten inzake onderzoek <i>Algoritmen</i>	€	20.600
Nog te betalen advieskosten inzake onderzoek <i>Preventieve jeugdhulp in Amsterdam</i>	€	14.278
Nog te betalen onderzoekskosten inzake onderzoek <i>Energiebesparingsplicht bij bedrijven in Zaanstad</i>	€	13.388
Nog in rekening te brengen hogere eindafrekening energiekosten (schatting)	€	12.000
Nog te betalen accountantskosten 2022	€	11.294
Nog te betalen juridische advieskosten	€	4.299
Nog te betalen advieskosten inzake onderzoek <i>Grip op Warmtenetwerk Zaanstad</i>	€	4.203
Overige nog te betalen inkoopfacturen aan derden	€	<u>8.937</u>
Totaal	€	309.938

5.7 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De belangrijke financiële verplichtingen waaraan we zijn gebonden en die niet in de balans zijn opgenomen, zijn als volgt toe te lichten.

Huurcontracten

We huren vanaf 15 september 2015 kantoorruimte op de zesde verdieping van de Weesperstraat (105A). De huursom bedraagt € 144.496 op jaarbasis (exclusief servicekosten). Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd. Het huurcontract loopt tot 14 september 2025.

Vakantiedagen

Aan de vakantiedagen die eind 2022 nog niet zijn opgenomen, is een waarde toe te kennen van bijna € 65.900.

Overig

Wachtgeldverplichtingen

We hebben ultimo 2022 geen WW- of andersoortige verplichtingen jegens (ex-)medewerkers.

Creditcards en garanties

We beschikken niet over creditcards en hebben geen garanties verstrekt. Wel hebben de directeur/bestuurder en de medewerkers, overeenkomstig de bij de gemeente Amsterdam in 2015 ingevoerde regeling, een NS-Business Card voor het maken van dienstreizen met het openbaar vervoer.

5.8 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen relevante gebeurtenissen na balansdatum te vermelden, die relevant zijn voor de beoordeling van de financiële positie van de rekenkamer, zoals blijkt uit de voorliggende jaarrekening. In de begroting 2023 is naar verwachting gerekend met een te laag indexeringscijfer. In de eerste begrotingswijziging 2023 zal worden opgenomen hoe het hoger uitvallen van de indexering dan waarmee we in eerste instantie rekening hadden gehouden zal worden gedekt.

6 Overige gegevens van de jaarrekening

Vaststelling jaarrekening en resultaatbestemming

Op grond van artikel 34 lid 3 van de Wet Gemeenschappelijke regeling dient het bestuur van de gemeenschappelijke regeling de jaarrekening vast te stellen. De vastgestelde jaarrekening wordt aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten ter kennisname gezonden. Tevens ontvangt de provincie deze vastgestelde jaarrekening.

Alvorens de directeur/ het bestuur van de gemeenschappelijke regeling besluit de jaarrekening vast te stellen, wordt de jaarrekening besproken in het Overlegorgaan RMA, waarin vertegenwoordigers van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten Amsterdam en Zaanstad zitting hebben.

De Jaarrekening 2022 sluit af met een jaarresultaat € 140.713 (overschot). Het bestuur van de rekenkamer heeft de Jaarrekening 2022 na bespreking in het Overlegorgaan RMA van

april 2023 vastgesteld. Tevens is besloten om het jaarresultaat 2022 van € 140.713 toe te voegen aan de algemene reserve. Daarnaast is besloten om een deel van de algemene reserve als volgt te bestemmen:

- € 11.400 toevoegen aan de reserve ICT;
- € 130.750 reserveren voor de kostenontwikkeling 2023.

Ook is besloten om het surplus van het algemene reserve van € 101.250 toe te voegen aan de bestemmingsreserve *Zesjaarlijkse afrekening*.

Toelichting op de toevoeging van € 11.400 aan de bestemmingsreserve ICT

Begin 2023 zijn de huidige 25 actieve mobiele telefoons van de rekenkamer vervangen voor nieuwe mobiele telefoons en de 24 bestaande laptops voorzien van nieuwe besturings- en beveiligingssoftware. Door de upgrade is de beveiliging van de mobiele apparatuur verbeterd en deze beter op afstand beheersbaar. Tegelijkertijd is de mobiele apparatuur voorbereid op het veilig werken met gegevens in de cloud, wat in de toekomst mogelijk verder uitgerold zal worden. De kosten van de investering bedragen € 11.400 (exclusief btw). De investering zal in vijf jaar worden afgeschreven. Om de afschrijvingskosten te kunnen dekken wordt - conform bestaand beleid - de bestemmingsreserve ICT met dit bedrag verhoogd.

Toelichting op de reservering van € 130.750 voor de kostenontwikkeling 2023

In de begroting 2023 is gerekend met een indexeringscijfer van 1,5%. De structurele loonontwikkeling in 2023 en de kostenstijgingen van de overige (materiële) lasten in de afgelopen perioden maakt het noodzakelijk de begrote lasten voor 2023 opwaarts bij te stellen. De inschatting is dat voor 2023 de kosten niet met 1,5% maar gemiddeld met 7% zullen stijgen. Dit komt neer op een kostenstijging van € 130.750. Op basis van de gemeenschappelijke regeling komen deze meerkosten - op basis van nacalculatie via het indexcijfer voor overheidspersoneel - voor rekening van de deelnemende gemeenten. Gelet op de omvang van de algemene reserve is het voor de rekenkamer mogelijk deze meerkosten voor eigen rekening te nemen. Het bedrag van € 130.750 zal worden gestort in een - bij de eerste begrotingswijziging 2023 - te vormen bestemmingsreserve *Kostenontwikkeling 2023*.

Toelichting op de onttrekking van € 101.250 aan de algemene reserve voor de zesjaarlijkse afrekening met de deelnemende gemeenten

In de gemeenschappelijke regeling is bepaald dat de gemeenteraden eens in de 6 jaar de jaarlijkse bijdragen voor de rekenkamer vaststellen.^y De laatste periode liep tot en met 2021. De raden dienen ten minste twaalf maanden voor afloop van de zesjaarsperiode opnieuw de jaarlijkse bijdrage voor 6 jaar vaststellen. Dit is niet gebeurd. Gelet op het vertrek van de bestuurder/directeur van de rekenkamer per 1 maart 2022 en het

^y Deze bijdragen worden jaarlijks aangepast op basis van het indexcijfer voor lonen voor overheidspersoneel.

aantreden van een nieuwe bestuurder/directeur, hebben de raden van Amsterdam en Zaanstad besloten de huidige afspraak over de bijdragen te verlengen. Het beslissen over de jaarlijkse bijdragen voor de komende zes jaar zou op een later tijdstip plaatsvinden.^z

Omdat de bijdrage voor de nieuwe zesjaarsperiode nog niet is vastgesteld, is in het Overlegorgaan RMA besproken dat de afrekeningsperiode met een jaar zal worden verlengd. De regeling schrijft voor dat de rekenkamer een voorstel zal doen voor de betreffende afrekening. De rekenkamer zal in haar voorstel aangeven hoe de gemeente die gedurende de zesjaarsperiode te weinig onderzoeksuren heeft ontvangen zal worden gecompenseerd.

Uitgaande van een gewenste startreserve voor de algemene reserve van 15% van de jaarlijkse bijdrage is er in de algemene reserve nog een surplus vermogen beschikbaar van circa € 101.250. Dit bedrag wordt aan de bestemmingsreserve *Zesjaarlijkse afrekening* toegevoegd.

Nadat de jaarrekening is vastgesteld, zal de rekenkamer op basis van de realisatiecijfers tot en met eind 2022 een voorstel voor afrekening opstellen. Het betreffende voorstel zal gelijktijdig bij het verzoek om een zienswijze op de begroting 2024 aan beide raden worden voorgelegd.

^z Brief van het Presidium Amsterdam aan de gemeenteraadsleden van Amsterdam, Weesp en Zaanstad met als onderwerp Zesjarenbegroting Rekenkamer Metropool Amsterdam, 22 juni 2021.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Rekenkamer Metropool Amsterdam

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Gemeenschappelijke Regeling Rekenkamer Metropool Amsterdam te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- ▶ geeft de in de jaarstukken op pagina 17 tot en met pagina 34 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke Regeling Rekenkamer Metropool Amsterdam op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).;
- ▶ zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder in de gemeenschappelijke regeling opgenomen bepalingen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2022;
2. de balans per 31 december 2022;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. het overzicht van de baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Rekenkamer Metropool Amsterdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 22.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 1.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

C. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording (inleiding en resultaten) en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's
 - ▷ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - ▷ dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.
- ▶ Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- ▶ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente.
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- ▶ Het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstelling aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente.
- ▶ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- ▶ Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 25 april 2023

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

J.M.A. Brak RA
